

Vlaanderen
is lokaal bestuur

Infofiche Intern Meldpunt Klokkenuidersregeling

Lokale en provinciale besturen (8/12/2022)

AGENTSCHAP
BINNENLANDS
BESTUUR

lokaalbestuur.vlaanderen.be

Werk jij als hoofd van het personeel bij een lokaal of provinciaal bestuur? Dan heb je een belangrijke (delegeerbare) rol als intern meldpunt bij klokkenluidersmeldingen. In deze infofiche lees je meer over de vernieuwde klokkenluidersregeling, over de rol van het intern meldpunt, en over hoe de procedure verloopt.

1 VOOR WIE?

Je werkt als hoofd van het personeel bij een lokaal of provinciaal bestuur. Hieronder worden de volgende besturen begrepen:

- Gemeenten
- OCMW's
- Districten
- Provincies
- Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (deel 3, titel 3, DLB)
- Welzijnsverenigingen (deel 3, titel 4, hoofdstuk 2, DLB)
- Autonome verzorgingsinstellingen (deel 3, titel 4, hoofdstuk 3, DLB)
- Verzelfstandigde agentschappen die opgericht zijn door een provincie of gemeente
- Polders en wateringen
- Interlokale onderwijsvereniging (decreet 28 november 2008 betreffende de interlokale onderwijsvereniging)

2 KLOKKENLUIDERSREGELING

Op 18 november 2022 bekrachtigde de Vlaamse Regering een wijziging aan het Bestuursdecreet die een aangescherpte klokkenluidersregeling invoert. Hieronder lees je meer over de vernieuwde regeling.

2.1 KLOKKENLUIDER

Klokkenluiders zijn personen die in het kader van een werkrelatie inbreuken vaststellen en die inbreuken melden. Voor de lokale en provinciale besturen zijn het enkel de eigen personeelsleden die een melding kunnen maken bij het interne meldkanaal. Andere personeelsleden die een werkrelatie hebben met het lokale of provinciale bestuur, zoals bijvoorbeeld consultants, leveranciers, sollicitanten, ... kunnen alleen een melding maken bij het bevoegde externe meldkanaal (zie verder).

Burgers kunnen de klachtenregeling volgen, waarbij een klacht kan gaan over een handeling of de werking van een overheidsinstantie.

2.2 INBREUK

Het Bestuursdecreet definieert het begrip 'inbreuk'. Alle inbreuken op wetgeving en regelgeving die in Vlaanderen van toepassing zijn, kunnen het voorwerp uitmaken van een klokkenluidersmelding. Het gaat dan om een handeling of nalatigheid die onrechtmatig is, of het doel of de toepassing van regelgeving ondermijnt.

2.3 GARANTIES EN BESCHERMING

De procedures en systemen die gebruikt worden om meldingen te ontvangen en op te volgen, moeten de nodige garanties bieden inzake de vertrouwelijkheid, anonimiteit en kwaliteit van de behandeling.

De nieuwe regeling stelt een verbod op represailles vast ter vergelding voor een melding of openbaarmaking. De definitie van represailles is ruim omschreven. Denk bijvoorbeeld aan represailles in het kader van negatieve beoordelingen of ontslag, maar ook bij verandering van taken, financiële sancties of reputatieschade. De bescherming tegen represailles is onbeperkt in tijd.

2.4 MELDKANALEN

De regelgeving stelt veilige meldkanalen vast binnen en buiten het lokale of provinciale bestuur.

- **Intern meldkanaal:**

In elk bestuur is het hoofd van het personeel het interne meldpunt. Deze bevoegdheid kan je toevertrouwen aan een of meer personeelsleden.

Daarnaast kan er ook voor worden gekozen om een gezamenlijk meldpunt in te richten tussen een gemeente en OCMW (en hun eventueel verzelfstandigde entiteiten waarvan zij de enige deelnemer zijn). Het delen van een gezamenlijk intern meldingskanaal kan hierbij opgenomen worden in de respectievelijke beheers- of samenwerkingsovereenkomst die tussen deze entiteiten moet worden afgesloten. Hiertoe moet dus geen aparte overeenkomst worden afgesloten of een nieuw samenwerkingsverband worden opgericht.

Een andere mogelijkheid bestaat erin om een gezamenlijk intern meldingskanaal op te richten tussen verschillende lokale besturen. Deze opdracht kan ingekanteld worden in een bestaand intergemeentelijk samenwerkingsverband. Daarnaast kunnen besturen er ook voor kiezen om een nieuwe interlokale vereniging op te richten. Dit laatste is een snelle en eenvoudige vorm van samenwerkingsverband zonder rechtspersoonlijkheid.

- **Extern meldkanaal:**

Het externe meldkanaal is Audit Vlaanderen of de Vlaamse Ombudsdienst.

Lokaal of provinciaal bestuur	Extern meldkanaal
Gemeenten	Audit Vlaanderen
Districten	Audit Vlaanderen
Provincies	Audit Vlaanderen
Openbare centra voor maatschappelijk welzijn	Audit Vlaanderen
AGB	Audit Vlaanderen
APB	Audit Vlaanderen
Welzijnsvereniging (deel 3, titel 4, hoofdstuk 2, DLB)	Audit Vlaanderen
Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (deel 3, titel 3, DLB)	Vlaamse Ombudsdienst
Autonome verzorgingsinstellingen (deel 3, titel 4, hoofdstuk 3, DLB)	Vlaamse Ombudsdienst
Polders en wateringen	Vlaamse Ombudsdienst
Interlokale onderwijsvereniging (decreet 28 november 2008 betreffende de interlokale onderwijsvereniging)	Vlaamse Ombudsdienst
Extern verzelfstandigde agentschappen van privaatsrecht opgericht door een gemeente of provincie	Vlaamse Ombudsdienst

- **Openbaarmaking:**

Klokkenluiders kunnen informatie ook openbaar maken. In dat geval kunnen ook zij genieten van een bescherming tegen represailles indien voldaan is aan de voorwaarden gesteld in artikel III.60/12, §2, tweede lid, van het Bestuursdecreet.

3 ROL VAN INTERN MELDPUNT

3.1 PRIMAIR INTERN MELDKANAAL

Als hoofd van het personeel fungeer je als primair intern meldpunt voor het ontvangen van klokkenluidersmeldingen. Het intern meldkanaal is het kanaal bij voorkeur voor personeelsleden. Deze rol ligt vast op basis van het Bestuursdecreet, waarin een cascadesysteem is voorzien:

- Kan de inbreuk doeltreffend intern worden behandeld? En is de klokkenluider van mening dat er geen risico op represailles bestaat? Dan wordt de melding bij voorkeur intern gemaakt.
- Is dit niet het geval? Dan kan de melding worden gemaakt bij respectievelijk Audit Vlaanderen of de Vlaamse Ombudsdienst (zie tabel hoger).

Agentschap Binnenlands Bestuur
Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88 (bus 70)
1000 Brussel

binnenland@vlaanderen.be